

Fietsvlaggetjes

Vooraf in de jaren dertig van de vorige eeuw had iedere vereniging, iedere voetbal of andere sportclub zijn eigen fietsvlaggetje in de verenigingskleuren. Dit was aan de linkerkant van de fiets met een touwtje bevestigd aan het stuur en beneden aan de voorvork. Zo men geen lid was van enige vereniging, dan had men wel een stedenvlaggetje op zijn fiets. In het begin van de Duitse bezetting (mei 1940) was het opvallend hoe velen er waren die ineens een Rood-Wit-Blauw fietswimpel voerden. Totdat dit laatste door de bezetter werd verboden, een verbod dat spoedig daarop ook gold voor de vlaggetjes van de verboden en ontbonden verenigingen, zoals Scouting en Guiding. De stedenvlaggetjes werden lang ongehinderd gelaten. Natuurlijk mochten ook de NSB'ers, die samenwerkten met de Duitsers, hun vlaggetjes blijven gebruiken en zag men dus aanvankelijk, toen het nog leek alsof de Duitsers de oorlog zouden winnen, veel Jeugdstorm-, Hitler Jugend- of Hakenkruis vlaggetjes. Deze werden echter door tegenstanders vaak verwijderd.

Scouting en Guiding kenden ook zijn fietswimpels. Zij werden overigens ook als tentwimpels gebruikt aan de grote scheerlijn voor of aan een speciaal vlaggenmastje op de tentstok boven de ingang van de tent.

Fietsvlag uitgegeven door de Vereeniging de Nederlandsche Padvinders - NPV - in de jaren dertig. 18 x 31 cm. Dubbelzijdig met voering. Embleem gedrukt. Veel gebruikt exemplaar. Gerepareerd

16 x 30 cm. Dubbele stof met opgenaaid embleem. Van 1937 tot 1941 en ook nog na 1945.

Fietsvlaggetje uitgegeven door het Nederlandsche Padvindsters Gilde voor 1940. 18 x 36 cm. Enkelvoudig en bedrukt met het Wereld Embleem, ontworpen door Baden-Powell en ingevoerd in mei 1928 tijdens de Internationale conferentie in Parad - Hongarije toen WAGGGS werd opgericht. Dit internationale Klaverblad (Trefoil) werd vervangen in maart 1991 door het huidige embleem.

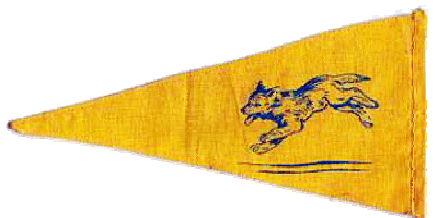

Enkelvoudige stof en eenzijdig bedrukt. 17 x 34 cm.

Verkrijgbaar na de Bevrijding (1945) toen na enkele jaren de textiel distributie werd beëindigd.

Na 1945 waren er die het vlaggetje verkleinden. Het werd bevestigd aan een wielspaak, die werd vastgesoldeerd in een fietsventiel. Een gat werd geboord in het voorspatbord en hierin werd het gedeelte van het ventiel dat anders op de binnenband zat, vastgeschroefd, waarop dan het geheel werd bevestigd.

Ook welpen hadden hun eigen fietsvlaggetjes.

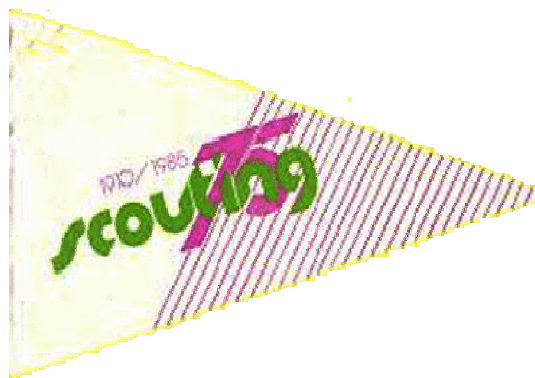
"In negentien drie zeven kwam de Jamboree naar Nederland". Er werd een enorme propaganda actie gevoerd en het kon geen Nederlander ontgaan dat de Vijfde Wereld Jamboree gehouden zou worden in Vogelenzang, Gemeente Bloemendaal. Iedere welp, verkenners, voortrekker, leidster en leider - en ook vele padvindsters - hingen dit vlaggetje aan hun fietsen. Het werd ook als tentvaantje gebruikt en zelfs na 1945 zag men het als zodanig nog veel in gebruik. 20 x 30 cm. Eenzijdig bedrukt.

In 1950 werd de toestand in Nederland weer enigermate normaal. Het was nog de fase van de wederopbouw van het vernielde en leeggeroofde land, maar de voedsel distributie was grotendeels opgeheven en er waren ook al weer fietsbanden en zelfs nieuwe fietsen te verkrijgen. Behalve vrachtauto's waren er nog maar heel weinig personen auto's. De fiets was en bleef "het" belangrijkste vervoermiddel van de Nederlanders. Het was wel zuinig leven, wie honderd gulden per maand verdiende was "zeer rijk". Met de fiets keerde het fietsvlaggetje terug. Het veertigjarig bestaan van Scouting in Nederland werd in 1950 groots gevierd met een Nationaal Kamp in Ommen. Hieraan namen ook buitenlanders deel, waaronder Britse, Amerikaanse en Canadese Scouts uit de bezettingszones van West Duitsland. Hoewel Duitsers in die tijd nog geen toestemming kregen Nederlands grondgebied te betreden lukte het toch ook wat Scouts van de sinds 1945 herleefde Duitse organisaties legaal of illegaal naar het kamp te halen. Dit fietsvlaggetje 21 x 37 cm, enkelzijdig bedrukt was te koop in de Scout Shop. Het werd ook als tentvaantje gebruikt.

Tien jaar later werd het vijftigjarige bestaan herdacht. Dit vlaggetje was te koop in de Scout Shop. De afmetingen waren 19 x 35 cm. Het was eenzijdig bedrukt in de toenmalige internationale kleuren van de Beweging, geel voor de welpen, groen voor de verkenners en rood voor de voortrekkers.

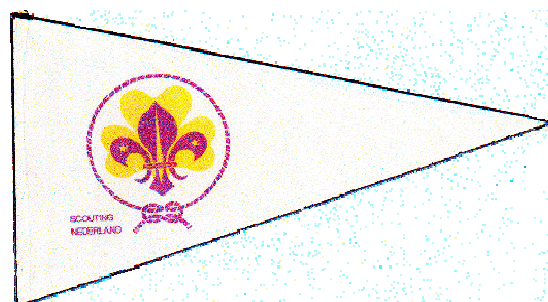

Op 6 januari 1973 ontstond SCOUTING NEDERLAND, door dat de vier Scouting en Guiding verenigingen fuseerden tot één Nationale Scouting Organisatie. Dit waren de Vereniging de Nederlandse Padvinders - NPV, de Katholieke Verkenners - KV, het Nederlandse Padvindsters Gilde - NPG en de katholieke Nederlandse Gidsen - NG.

In 1985 werd het 75 jarig bestaan van Scouting in Nederland herdacht met een Nationale Jamboree in Amersfoort en een NAWAKA. Er werd een wimpel verkocht - 18 x 30 cm, eenzijdig bedrukt.

Ook SCOUTING NEDERLAND introduceerde een fietsvlaggetje.

De tijden waren echter veranderd. De auto en de bromfiets hadden hun intrede gedaan en de fiets was niet langer 'het' vervoermiddel van de Nederlanders. Anders dan voor en na de oorlog, waren de Nederlanders ook minder bereid de emblemen van hun vele verenigingen op de burgerkleding te dragen of als vlaggetje aan hun fiets te hangen. Kortom de fietsvlag verdween uit het beeld. Hoogstens zag men ze nog als tentvaantjes.

The World Organisation of the Scout Movement had van het begin af aan altijd de drie kleuren van de Wereld Beweging gevoerd, tw geel voor de welpen, groen voor de verkenners en rood voor de voortrekkers.

Tijdens de 22ste Wereld Conferentie te Helsinki in 1969 werd besloten tot invoering van een Wereld Scout Embleem, een witte Pijlkop omringd door een wit touw met de platte knoop op een ondergrond van 'koninklijk purper'. Dit was besluit 5/69 sub 1. Sub 4b dat luidde: De Wereld Scout Vlag zal uitsluitend bestaan uit het Wereld Scout Embleem met een rechthoekig veld en het embleem in het midden.

Zo werd ook een Wereld Scout vaantje geïntroduceerd. Men zag het in Nederland maar weinig. De tijd van het Fietsvlaggetje was voorbij.

Voor SCOUTING NEDERLAND ontstond voorzags de Scout Shop, vaak in combinatie met de Gilde Winckel, alle vier de organisaties van materiaal.

Zo in de zestiger jaren deze kleine fietsvlaggetjes. (8 x 13 cm) waarvan hier slechts enkele voorbeelden. Deze werden niet met een touwtje bevestigd tussen de voorvork en het stuur, doch op het stuur doormiddel van een veer. Ze waren niet zo succesvol daar ze met een handomdraai verwijderd konden worden en dus vaak gestolen werden.

1. Internationale padvindstersvaantje.
2. NPV vaantje.
3. Kabouters van het NPG.
4. Kabouters van het NG.
5. Jubileum vaantje ter gelegenheid van de 100ste geboorte dag van Baden-Powell en het vijftigjarig bestaan van Scouting in 1957.

© Piet. J. Kroonenberg. Amsterdam, juli 2006.